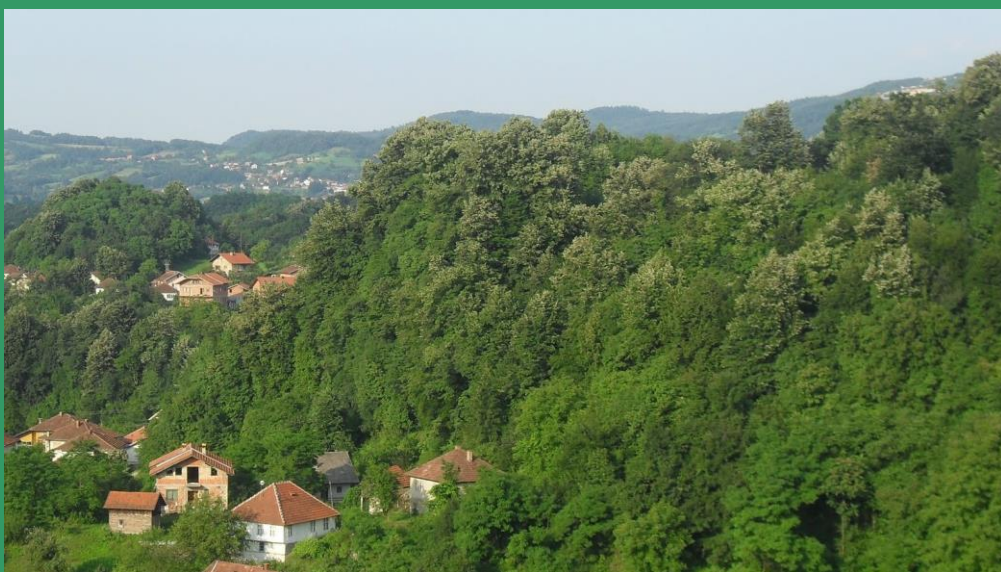

INTEGRALNI PLAN GOSPODARENJA ŠUMSKIM
RESURSIMA ZA ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE
„NATRON – USORSKO – UKRINSKO“

Period važnosti od 01.01.2018. do 31.12.2027. godine

SKRAĆENA VERZIJA

**JAVNO PREDUZEĆE
ŠUMSKO PRIVREDNO DRUŠTVO
ZENIČKO – DOBOJSKOG
KANTONA
d.o.o. ZAVIDOVIĆI**

Alije Izetbegovića br. 25
Tel. 032 877 834; Fax 032 879 029

Upisano u Registar Kantonalnog suda u Zenici pod
brojem: I-9014, Rješenje br. U/I 916/04
ID br.: 4218431050005
PDV b.r.: 218431050005 Por. br.:05072148
Transakcijski računi:
Union banka d.d. Sarajevo 1020320000013296
IK banka d.d. Zenica 1340300000062287
UniCredit banka Mostar 3384202214508407
Raiffeisen banka Sarajevo 1610550016400016

INTEGRALNI PLAN GOSPODARENJA ŠUMSKIM RESURSIMA ZA ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE „NATRON – USORSKO – UKRINSKO“

Period važnosti od 01.01.2018. do 31.12.2027. godine

SKRAĆENA VERZIJA

Zavidovići, 2022. godine

S A D R Ź A J

1. OPĆE KARAKTERISTIKE ŠUMSKOGOSPODARSKOG PODRUČJA	2
1.1. Historijat šumskogospodarskog područja	2
1.2. Geografski položaj šumskogospodarskog područja	2
1.3. Granice šumskogospodarskog područja.....	2
1.4. Orografske karakteristike šumskogospodarskog područja.....	2
1.5. Hidrografske karakteristike šumskogospodarskog područja.....	3
1.6. Geološko – pedološke karakteristike područja	3
1.7. Klimatske karakteristike šumskogospodarskog područja	3
1.8. Vegetacijske karakteristike šumskogospodarskog područja	4
2. OSNOVNE PRIVREDNE KARAKTERISTIKE	4
3. OGRANIČENJA U GOSPODARENJU	5
4. STANJE POVRŠINA ŠUMSKOGOSPODARSKOG PODRUČJA.....	8
5. STANJE ŠUMSKIH KOMUNIKACIJA I OTVORENOST ŠUMA	8
6. DRVNA ZALIHA I ZAPREMINSKI PRIRAST ŠGP	10
7. PLANOWI I CILJEVI GOSPODARENJA ZA NAREDNI UREĐAJNI PERIOD.....	11
7.1. Plan sječa (etat).....	12
7.2. Plan proizvodnje šumskih drvnih sortimenata	13
7.3. Plan šumskouzgojnih radova	14
7.4. Plan zaštite šuma.....	16
7.5. Plan zaštite biodiverziteta.....	16
7.6. Plan investicija.....	18
8. MARKETING PLAN.....	19
9. EKONOMSKO – FINANCIJSKA ANALIZA ZA ŠGP.....	20
MAPA PODRUČJA	22

1. OPĆE KARAKTERISTIKE ŠUMSKOGOSPODARSKOG PODRUČJA

1.1. Historijat šumskogospodarskog područja

Podaci o gospodarenju šumama u okviru ovoga područja potječu iz različitih vremenskih perioda i različiti su za pojedina područja čiji dijelovi čine sadašnje ŠGP. Kao i u ostalim dijelovima BiH organizacija šumarstva ovoga područja počinje sa ustanovljenjem Austro – Ugarske vladavine kada je po nalogu zajedničkog ministarstva finansija u Beču zemaljska vlada u Sarajevu formirala sreska političko upravna nadležstva u koje su uključene šumske uprave za vođenje šumarskih programa. Maglajski srez sa jednom šumskom upravom pripadao je tuzlanskom okrugu a u Tuzli je osnovan šumski ured koji je pored uprave u Maglaju pod svojim nadzorom imao i šumske uprave u Tuzli, Srebrenici, Gradačcu i Kladnju. Dijelovi ovoga područja pripadali su banjalučkom okrugu i srezu tešanjskom sa šumskom upravom u Tešnju. Gospodarenje šumama ovoga dijela područja vezano je uglavnom sa aktivnostima u teslićkom bazenu kako u vrijeme Austro – Ugarske uprave tako i za vrijeme monarhističke Jugoslavije. Odlukom Izvršnog Vijeća NR BiH (”Služb. List NR BiH“ br:31/61) formirano je ŠPP ”Usorsko – ukrinsko“ iz kojeg su dejtonskom podjelom ovome području pripale: dio G.J ”Donja Velika Usora“, dio G.J.”Liješnica“, dio G.J.”Jablanica“, G.J. ”Tešanjka“ a kantonalnim razgraničenjem i dio G.J. ”Turija“ (akt br.06-26-17157-4/09 od 24.11.2009. godine.

Šumskogospodarsko područje „Natron – Usorsko – Ukrinsko“ obuhvata sljedeće gospodarske jedinice: „Jablanica“, „Liješnica Maglajska“, „Donja Velika Usora“, „Tešanjka“, „Liješnica Tešanjka“ i „Turija“.

1.2. Geografski položaj šumskogospodarskog područja

Ovo područje locirano je u sjeveroistočnom dijelu BiH. Površinu koju zauzima područje smješteno je između Manjače na zapadu i Ozrena na sjeveru i sjeveroistoku dok južnu i jugoistočnu stranu oivičavaju brijegoviti lanci najvećih nadmorskih visina do cca 600 m.

1.3. Granice šumskogospodarskog područja

Veći dio područja pripada oblasti unutarnjih Dinarida odnosno Zavidovičko – teslićkom području a manji sjeverni dio pripadanskoj oblasti odnosno Sjeverno – bosanskom području. Sa zapadne i sjeverne strane područje graniči sa dijelom Usorsko – Ukrinskog i područja „Natron“ koji su u entitetu RS – a, a sa južne strane sa područjem „Krivajskim“.

1.4. Orografske karakteristike šumskogospodarskog područja

Područje je smješteno u srednjem toku rijeke Bosne u brdsko – planinskom pojasu od 250 do 1358 m.n.v. i u orografskom smislu je dosta heterogeno tako što je njegov južni i središnji dio znatno niži, a nadmorska visina se povećava prema masivima Ozrena i Manjače. Reljefni elementi izraženi su u svim gradacijama (makro, mezo i mikro) i imaju jednoličan pravac pružanja karakterističan za Dinaride. Na flišnim i paleozojskim sedimentima obzirom na

deblje slojeve raspadanja javljaju se solifikacijski oblici u vidu klizišta i osjelina. Veći dio područja je brdskog karaktera prosječnih visina 300 – 500 m ispresijecan blažim uvalama i grebenima, što je karakteristično za sve gospodarske jedinice izuzev G.J. „Gornja Velika Usora” koja u orografskom smislu ima više planinski karakter terena ispresijecan vodotocima i jako izraženim grebenima orijentiranim prema toku rijeke Blatnice, a visinski dijapazon se kreće od 500 do 1358 m.n.v. odnosno najvišeg vrha Velika Manjača na granici sa „Krivajskim“ područjem.

1.5. Hidrografske karakteristike šumskogospodarskog područja

Sve vodotoke ovog područja prikuplja rijeka Bosna, koja je ujedno i glavna vodena arterija centralne Bosne i odvodi ih u Savu. Obzirom na geološku građu područje je bogato površinskim vodama koje obrazuju najrazličitije vodotoke u vidu većih i manjih rijeka i potoka. Pored rijeke Bosne, na ovom području se nalazi rijeka Jablanica, Liješnica, Tešanjka, Usora i Blatnica primajući veliki broj većih i manjih pritokama.

1.6. Geološko – pedološke karakteristike područja

Geološka građa područja je heterogena. Južno od rijeka Usore i Spreče raširene su mezozojske formacije različitih stijena jurskog i djelimično jursko – krednog porijekla. U okviru jurskih tvorevina dominiraju ultramafitske stijene peridotiti (serpentiniti) kao najrasprostranjenije magmatske stijene a javljaju se u jurskoj vulkanogeno – sedimentnoj formaciji. Ostale stijene od kojih dijabazi, gabri amfiboliti, daciti i spiliti javljaju se u vidu manjih masiva. Peridotiti (serpentiniti) su najrasprostranjeniji i sreću se u svim gospodarskim jedinicama a posebno u G.J. „Jablanica“ i „Tešanjka“.

Na formiranje pedološkog pokrivača u svim njegovim raznolikostima najdominantniji utjecaj od svih pedogenetskih faktora imao je matični supstrat na kojem su se razvile tri serije zemljišta ovoga područja, od kojih najdomitaniji po pojedinim serijama su: distrični kambisoli na sedimentnim silikatnim stijenama (pješčari, glinci, konglomerati, silikatne breče i rožnjaci) koji su rasprostranjeni u G.J. „Jablanica“ i G.J. „Liješnica“; eutrični rankeri na peridotitu (serpentinitu) koji se javljaju na strmum padinama (G.J. „Jablanica“, „Liješnica“ i „Donja Velika Usora“) i jedrim krečnjacima na ograničanim prostorima u G.J. „Jablanica“ i G.J. „Tešanjka“.

1.7. Klimatske karakteristike šumskogospodarskog područja

Prema ekološko – vegetacijskoj rejonizaciji BiH ovo ŠGP se prostire na Sjeverno – bosanskom i Zavidovičko – teslićkom području sa različitim režimima padavina, vjetrova i temperaturama zraka i ostalim značajnim indikatorima klime. Prema Milosavljeviću ovo područje locirano je na dodirnoj zoni tri klimatska rejona i to: zapadna varijanta panonske klime umjereno kontinentalnog tipa, predplaninska dolinsko kotlinska klima i planinska klima sa kontinentalnim utjecajem. Zavidovičko – teslićki bazen ima najvećim dijelom godine izmijenjenu umjereno kontinentalnu klimu, sa nešto jačim utjecajem mediteranske klime u periodu juni/august. U toku vegetacijskog perioda u ovome bazenu padne prosječno 62 %

godišnjeg iznosa padavina. Sjeverno – bosanski bazen ima dominantan utjecaj umjereno kontinentalne klime sa izuzetkom maglajske kotline u kojoj u pojedinim periodima godine prevladava dolinska klima. U toku vegetacijskog perioda u ovome bazenu padne cca 55 % godišnjeg iznosa padavina.

1.8. Vegetacijske karakteristike šumskogospodarskog područja

Prema Horvatu (1963) ovo područje pripada zapadno balkanskom klimatskom području šuma hrasta kitnjaka i običnog graba sa kojima alterniraju šume bukve na povoljnijim položajima a na orografski izraženijim, šume kitnjaka. Na većim planinskim masivima (Ozren i Manjača) zastupljene su šume bukve i jele. U ofiolitskoj zoni u mozaičnom rasporedu zastupljene su bazifilne šume borova i bazifilne šume hrasta kitnjaka. Manje površine zauzimaju sekundarne šume bukve u gospodarskim jedinicama južnog dijela područja. U kategoriji izdanačkih šuma zastupljene su sekundarne izdanačke šume bukve i izdanačke šume hrasta kitnjaka u montanom i submontanom pojasu.

2. OSNOVNE PRIVREDNE KARAKTERISTIKE

Područje je rasprostranjeno na dijelovima četiri općine: općina Tešanj, Maglaj, Žepče i Zenica u kojima ni u predratnom periodu šumarstvo nije imalo značajnu ulogu. Tvornica „Natron“ u Maglaju bila je jedini veliki privredni subjekat koji je zapošljavao nekoliko hiljada radnika a nakon rata i djelimično izvršene privatizacije („Natron – Hayat“) nalazi se u fazi obnove i djelimičnog pokretanja proizvodnje koja ipak neće dostići predratni nivo koji je iznosio cca 100000 t celuloze konzumirajući 540000 m³ četinarskog drveta. Ni ostale privredne grane nisu ni blizu predratnog nivoa. Stanovništvo egzistira uglavnom od ekstenzivne poljoprivrede. Pokretanjem „Natrona“, celulozno drvo četinara sa ovoga područja ima plasman kod ovoga industrijskog kapaciteta ukoliko to bude odgovaralo zahtjevima tržišta, dok plasmana lišćarskog celuloznog drveta nema i ono se uglavnom prodaje po cijenama ogrijevnog drveta što umanjuje ukupan prihod.

3. OGRANIČENJA U GOSPODARENJU

(miniranost, područja izdvojena u specijalne svrhe na kojima je ograničeno gospodarenje, uzurpacije, nerješeni imovinsko pravni problemi)

U svim gospodarskim jedinicama utvrđene su minirane površine iz proteklog rata na temelju podataka MAC – a (Mine Action Centre) i ostalih izvora (vojske i policije koji su učestvovali u ratu, lovaca, seoskog stanovništva i radnika uposlenih u šumarstvu) te su obilježene na kartama i prije početka terenskih radova ustupljene izvođaču. Ukupna minirana površina za ovo područje iznosi 5336,41 ha.

Na teritoriji općine Tešanj u G.J. „Tešanjka“ odlukom vlade ZD Kantona br: 02-25-36875/05 od 29.12.2005. godine zaštićuju se izvorišta vode za piće na Mekiš potoku i Trebačkoj rijeci i pored ostalih zaštitnih mjera u navedenim zonama svode aktivnosti sječe šuma samo na sanitarne slučajeve.

Na osnovu člana 57.stav 1. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 8/00 i 15/03) i člana 16. Stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 16/00, 7/054/06), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 37. sjednici, održanoj 28.11.2007.godine, donosi Odluku (broj: 02- 25-28286/07) o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama za izvorište „Kraševo“, općina Tešanj.

Na osnovu člana 57.stav 1. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 8/00), a u skladu sa članom 43. Pravilnika o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorištavoda koje se koriste ili planiraju da koriste za piće („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 51/02, 56/04) i člana 16. Stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 16/00. i 7/05.), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 92. sjednici, održanoj 29.12.2005.godine, donosi Odluku (broj: 02-25-36874/05) o zaštiti izvorišta prirodne izvorske vode „Cerik“.

Na osnovu člana 66., 67 i 68. stav 2. Zakona o vodama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/06), a u skladu sa članom 40. Stav 2. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj : 17/07), članom 11. Stav 1. Tačka e) Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnadbijevanje stanovništva („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 88/12), i člana 14. Statuta Općine Tešanj („Službene novine Općine Tešanj), broj: 11/07), Općinsko vijeće Tešanj na svojoj 43. Sjednici, održanoj dana 15.08.2016.godine, donosi Odluku (01-24-5-1730-6/15) o zaštitnim zonama i zaštitnim mjerama za izvorište „Tešanjski kiseljak“, općina Tešanj.

Na osnovu člana 66., 67 i 68. stav 2. Zakona o vodama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/06), a u skladu sa članom 40. Stav 2. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj : 17/07), članom 7.

Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 88/12), i člana 14. Statuta Općine Tešanj („Službene novine Općine Tešanj), broj: 11/07), Općinsko vijeće Tešanj na svojoj 29. Sjednici, održanoj dana 28.04.2015.godine, donosi Odluku(broj: 01-25-4-147-4/15) o zaštitnim zonama i zaštitnim mjerama za izvorišta vode za piće „ROSSA“ - Ljetinić, općina Tešanj.

Na osnovu člana 68. stav 3. Zakona o vodama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/06), a u skladu sa članom 40. Stav 3. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj : 17/07), članom 13. Stav 2. Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 88/12), na prijedlog Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 75. Sjednici, održanoj dana 27.10.2016.godine, donosi Odluku (02-25- 17991/16) o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama za izvorište „Jelah“, općina Tešanj.

Na osnovu člana 57.stav 1. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 8/00), a u skladu sa članom 43. Pravilnika o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koje se koriste ili planiraju da koriste za piće („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 51/02, 56/04) i člana 16. Stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 16/00, 7/05 i 4/06), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 23. sjednici, održanoj 12.06.2006.godine, donosi Odluku (broj: 02-25-16235/06) o zaštiti izvorišta prirodne mineralne vode „Oraš-Planje“.

Na osnovu člana 68. stav 3. Zakona o vodama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/06), a u skladu sa članom 40. Stav 2. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj : 17/07), članom 11. Stav 1. Tačka e) Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 88/12) i člana 14. Statuta Općine Tešanj („Službene novine Općine Tešanj), broj: 11/07), Općinsko vijeće Tešanj na svojoj 15. Sjednici, održanoj dana 24.01.2014.godine, donosi Odluku (01-25-4-2887-5/13) o zaštitnim zonama i zaštitnim mjerama izvorišta „Studenac“- vodovod „Ponikva“ MZ Šije, općina Tešanj.

Na osnovu člana 68. stav 3. Zakona o prostornom uređenju („Službeni list SRBiH“, broj: 13/74 i 21/81), člana 149. Stav 3. i člana 150. Zakona o vodama („Službeni list SRBiH“, broj: 36/76) i člana 230. Statuta Opštine Tešanj („Službeni glasnik Tešanj", broj: 9/82, 3/84 i 13/86), Skupština Opštine Tešanj na odvojenim sjednicama Vijeća udruženog rada i Vijeća mjesnih zajednica od 22.12.1989.godine, donose Odluku (01-338-5/89) o zaštiti izvorišta „DC Tešanj“.

Iz prijeratnog perioda postoji odluka o zaštiti izvorišta vode za piće u slivu rijeke Bistrice koju je donijela Skupština opštine Maglaj 1983. godine. Ovom odlukom definirane su tri zone sanitarne zaštite koje obuhvataju odjele; 76 (dio), 81 (dio), 82 – 94 i 95 (dio) gospodarske jedinice "Liješnica" (dio) maglajska. Prva zona obuhvata samo izvorište koje je ograđeno. Uzvodno od izvorišta na potezu od 0,5 km u pojasu od 250 m lijeve i desne strane vodotoka i 2,0 km sa pojasom od 100 m sa obje strane definirana je druga zaštitna zona u kojoj nema restrikcije sječa niti šumskouzgojnih radova. Treća zaštitna zona obuhvata širi sliv rijeke Bistrice u kojoj nisu dozvoljene aktivnosti koje utječu na zagađivanje okoliša a dozvoljeno je stanovanje u postojećim naseljima i izgradnja saobraćajnica sa manjom frekvencijom saobraćaja i gradnja stambenih objekata. Prema podacima ŠPD – a na ovome ŠGP – u izdvojene su površine sjemenskih sastojina u G.J. "Tešanjka".

Situacija u pogledu imovinsko pravnih odnosa na ukupnom prostoru ovoga područja je veoma složena a uvjetovana je različitim faktorima među kojima su: neažurne promjene imovinskog stanja permanentno uzurpiranje šuma i šumskih zemljišta, česte promjene granica uređajnih jedinica, entitetska podijeljenost nedovoljne aktivnosti na rješavanju uzurpacija i obilježavanju granica državnih šuma prema važećem pravilniku ("Služb.novine FBiH" br: 55/02) kao i promjene političkih (općinskih) granica itd.

4. STANJE POVRŠINA ŠUMSKOGOSPODARSKOG PODRUČJA

Šumskogospodarsko područje „Natron Usorsko Ukrinsko“ prostire se na šest gospodarskih jedinica ukupne površini od 14.042,42 hektara. Stanje površina šumskogospodarskog područja prikazan je u tabeli br.1 po gospodarskim jedinicama i kategorijama šuma.

Tabela 1. Stanje površina po kategorijama šuma i po gospodarskim jedinicama

R.Br.	Gospodarska jedinica	Visoke šume	Visoke degradirane šume	Kulture sa pr.dr. masom	Kulture bez pr.dr. mase	Ukupno visoke šume	Izdanačke šume	Goleti spos. za pošumlj.	Goleti nesp. za pošumlj.	Minirane površine	Ukupno (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Jablanica	1129,05	0	749,43	0,31	1878,39	921,64	16,18	6,09	1294,99	2822,7
2	Liješnica Maglajska	293,80	0	1060,23	11,02	1365,02	1072,27	6,03	21,84	782,18	2465,19
3	Donja Velika Usora	3704,56	0	19,28	2,04	3726,24	84,70	0	77,61	1300,44	3888,19
4	Tešanjka	744,12	0	357,63	0,90	1102,65	782,38	0,97	90,40	574,36	1976,4
5	Liješnica Tešanjka	1764,79	0	29,90	0	1794,69	253,81	0	16,59	1068,85	2073,02
6	Turija	788,97	0	18,35	0	807,32	0	0	9,60	289,00	816,92
SVE UKUPNO		8425,29	0	2234,82	14,27	10674,31	3114,80	23,18	222,13	5309,82	14042,42

*Uzurpirane površine su svrstane u kategoriju goleti nesp. za pošumljavanje

5. STANJE ŠUMSKIH KOMUNIKACIJA I OTVORENOST ŠUMA

Otvorenost šuma i šumskih zemljišta se računa u dužini kilometara putnih komunikacija na 1000 ha ili u m/ha. Otvorenost se određuje na osnovu šumskih i javnih cestovnih komunikacija koje se mogu koristiti tokom cijele godine. Iz ukupne dužine puteva izdvojeni su i posebno prikazani svi putevi koji otvaraju: visoke šume, izdanačke šume, neobrasle produktivne površine (goleti) i sva produktivna šumska zemljišta. Prema utvrđenim podacima stanje na dan 31.12.2017. godine za ŠGP „Natron – Usorsko – Ukrinsko“ je prikazano u tabeli ispod.

Tabela 2. Stanje šumskih komunikacija i otvorenost šuma

R.Br.	Gospodarska jedinica	Dužina put. (km)			Produktivna dužina km/kat.				Ukupna prod. duž.	Produktivna otvorenost (m/ha)				Ukupna otvorenost (m/ha)
		Javni	Šum.	Svi putevi	Visoke šume	Šum zasadi	Izd. šume	Ostalo		Visoke šume	Šum zasadi	Izd. šume	Ostalo	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Jablanica	75,6	2,0	77,6	9,9	12,2	9,6	0,8	32,5	8,8	16,3	10,4	35,9	11,5
2	Liješnica maglajska	85,3	3,2	88,4	3,5	21,8	10,5	0,8	36,6	11,8	18,2	9,6	27,5	14,0
3	Donja Velika Usora	21,0	24,5	45,5	34,6	2,2	6,4	0,7	43,9	9,3	103,2	75,6	9,0	11,3
4	Tešanjka	171,2	33,3	204,5	26,1	4,3	22,0	0,7	53,1	19,9	10,5	27,0	7,7	20,2
5	Liješnica Tešanjka	18,0	13,4	31,4	13,7	2,5	4,5	0,7	21,4	7,8	83,6	17,7	28,5	10,3
6	Turija	6,9	20,0	26,9	14,4	0,0	0,0	0,3	14,7	18,3	0,0	0,0	31,3	18,0

INTEGRALNI PLAN GOSPODARENJA ŠUMSKIM RESURSIMA ZA ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE „NATRON – USORSKO – UKRINSKO“
ZA PERIOD VAŽNOSTI OD 01.01.2018. DO 31.12.2027. GODINE

SVEUKUPNO	378,0	96,3	474,3	102,2	43,0	53,0	4,0	202,2	11,4	17,7	16,7	15,7	13,6
------------------	--------------	-------------	--------------	--------------	-------------	-------------	------------	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

6. DRVNA ZALIHA I ZAPREMINSKI PRIRAST ŠGP

U narednoj tabeli dat je pregled drvene zalihe i godišnjeg zapreminskog prirastu za ŠGP „Natron – Usorsko – Ukrinsko“ po kategorijama šuma i vrstama drveća.

Tabela 3. Pregled drvene zalihe i godišnjeg zapreminskog prirastu po kategorijama šuma i vrstama drveća

R.Br.	Kategorije šuma	Površina kategorije šuma (ha)	Vrsta drveća	Drvena zaliha (m ³)		Godišnji zapreminski prirast (m ³)	
				po 1 ha	na cijeloj površini	po 1 ha	na cijeloj površini
1	2	4	3	4	5	6	7
1	Visoke šume sa prirodnom obnovom	8425,29	Četinari	63,97	318897,6	1,52	7570,2
			Lišćari	125,68	626544,2	2,62	13066,5
			Ukupno	189,66	945441,8	4,14	20636,7
2	Visoke degradirane šume	0	Četinari	0	0	0	0
			Lišćari	0	0	0	0
			Ukupno	0	0	0	0
3	Šumski zasadi (kulture)	2249,09	Četinari	126,72	200924,8	3,87	6134,4
			Lišćari	25,46	40370,9	0,74	1177,4
			Ukupno	152,18	241295,7	4,61	7311,8
4	Izdanačke šume	3114,80	Četinari	3,45	6610,8	0,26	505,9
			Lišćari	109,05	209130,9	4,29	8219,3
			Ukupno	112,49	215741,7	4,55	8725,2
5	Šibljadi unutar pojasa šuma	7,93	Četinari	0	0	0	0
			Lišćari	0	0	0	0
			Ukupno	0	0	0	0
6	Goleti unutar pojasa šuma	23,18	Četinari	70,74	498,7	6,54	46,1
			Lišćari	0	0	0	0
			Ukupno	70,74	498,7	6,54	46,1
7	Neproductivne površine	222,13	Četinari	20,67	2366,7	1,20	137,4
			Lišćari	79,69	9132,2	3,59	410,7
			Ukupno	100,36	11489,9	4,79	548,1
SVEUKUPNO		14042,42	Četinari	57,11	529298,6	2,68	14394,00
			Lišćari	84,97	885178,2	2,81	22873,90
			Ukupno	142,08	1414476,8	5,49	37267,90

7. PLANOWI I CILJEVI GOSPODARENJA ZA NAREDNI UREĐAJNI PERIOD

Zakon o šumama i Pravilnik o elementima za izradu šumskogospodarske osnove određuje vrstu i obim planova na temelju kojih će se provoditi gospodarenje šumama za naredni uređajni period. Propisani planovi gospodarenja detaljno se razrađuju na nivou prostornih uređajnih i klasifikacionih jedinica. Planovi se odnose na: plan sječe (etat), plan šumskouzgojnih radova, plan zaštite, plan proizvodnje šumskih drvnih sortimenata (plan iskorištavanja šuma), plan investicije. Ciljevi gazdovanja u svim državnim šumama na prostoru FBiH proističu iz ozakonjenih principa kontinuiteta gazdovanja i potreba šire društvene zajednice za proizvodima i koristima iz i od šuma.

Opšti ciljevi gazdovanja šumama

Princip kontinuiteta gospodarenja obuhvata nekoliko različitih ciljeva koji ujedinjeni zadovoljavaju potrebu društva u drvnim proizvodima i ostalim vidovima općekorisnih funkcija šume čiji značaj prevazilazi prihode od drveta, a najosnovniji su:

1. Formiranje (preoblikovanje) strukture šuma u one iz kojih će se moći dobijati ujednačeni prinosi po količini i kvalitetu,
2. Ostvarivanje što većeg prinosa šuma i to takvog da bude u što je moguće boljem skladu sa potrebama društva (tržišta), kako u pogledu vrste drveća, tako i u pogledu asortimana glavnih šumskih proizvoda,
3. Očuvanje i jačanje ostalih opštekorisnih funkcija šuma, te očuvanje biodiverziteta (prirodnosti) naših šuma,
4. Provođenjem adekvatnog sistema gazdovanja omogućiti povoljnije uslove za postizanje veće produktivnosti rada u svim šumarskim aktivnostima (i ispunjenje prethodno nabrojanih ciljeva),
5. Ostvarivanje što boljih finansijskih rezultata rada primjenom savremenijih metoda i sredstava rada.

Tehnički ciljevi gazdovanja šumama

Radi ostvarenja prethodno navedenih opštih ciljeva gazdovanja, potrebno je provesti niz biotehničkih aktivnosti. Ove aktivnosti ne možemo planirati jedinstvenim za sve šume jednog područja, već samo za šume veoma uske ekološko – proizvodne amplitude tj. za pojedine gazdinske klase. Za gazdinsku klasu, kao osnovnu jedinicu planiranja, tehnički cilj je određen onda kada je:

1. Odabrana vrsta ili vrste drveća, takva da odgovara ekološkim uslovima staništa i odabran adekvatan omjer smjese vrsta drveća,
2. Odabran sistem gazdovanja,
3. Utvrđena dužina planskog produkcionog perioda po vrstama drveća, te način prorjeđivanja, ako se radi o šumama sastavljenim od jednodobnih sastojina,

4. Utvrđena optimalna struktura i veličina drvene zalihe po debljinskim stepenima (klasama), za šume kojima se gazduje sistemom skupinasto prebornih i prebornih sječa.

7.1. Plan sječa (etat)

Na temelju utvrđenog stanja šuma postavljenih ciljeva gospodarenja po gazdinskim klasama, kriterijima za određivanje etata i Pravilnika o elementima za izradu šumskogospodarskih osnova, daje se plan sječa za "Natron-Usorsko-Ukrinsko" ŠGP za period 2018-2027.godina.

Tabela 4. Plan sječa po kategorijama šuma i vrstama drveća

R.Br.	Kategorije šuma	Površina kategorije šuma (ha)	Vrsta drveća	Obim sječa 2008 – 2017 godine	
				po 1 ha	na cijeloj površini
1	2	3	4	5	6
1	Visoke šume sa prirodnom obnovom	4.985,05	Četinari	11,53	57.479,26
			Lišćari	24,70	123.150,71
			Ukupno	36,23	180.629,96
2	Šumski zasadi (kulture)	1.585,63	Četinari	13,80	21.887,40
			Lišćari	5,15	8.169,58
			Ukupno	18,96	30.056,98
3	Izdanačke šume	1.917,81	Četinari	0	0
			Lišćari	11,39	23.081,78
			Ukupno	11,39	23.081,78
SVEUKUPNO		8.488,49	Četinari	9,35	79.366,65
			Lišćari	18,19	154.402,07
			Ukupno	27,54	233.768,72

7.2. Plan proizvodnje šumskih drvnih sortimenata

Obim i struktura planirane proizvodnje šumskih drvnih sortimenata se temelji na planiranom obimu i strukturi sječe drvne mase i kvalitetnoj tehničkoj procjeni drvne mase. Obim i asortiman planirane proizvodnje šumskih drvnih sortimenata je obrađena u osnovi "Sortimentnih tablica" na bazi krupnog drveta od grupe autora (Drinić P., Matić V., Pavlič J., Stojanović O., Vukmirović V.) u izdanju Šumarskog fakulteta u Sarajevu 1980. godine).

Asortiman je obrađen po kategorijama šuma za šumskogospodarsko područje, za područje gospodarskih jedinica i za područje općina, na osnovu plana sječa za deset godina.

Kako se vidi iz predočenih tabelarnih pregleda plana proizvodnje šumskih drvnih sortimenata, obuhvaćeni su svi sortimenti po tablicama odnosno, još uvijek važećim standardima. Plan proizvodnje šumskih drvnih sortimenata po vrsti drveća i vrsti sortimenata je prikazan za sve kategorije šuma ŠGP „Natron – Usorsko – Ukrinsko”.

Tabela 5. Plan proizvodnje šumskih drvnih sortimenata

R.Br.	Vrsta sortimenata	Četinari			Lišćari			Ukupno	
		za 10 godina	godišnje	%	za 10 godina	godišnje	%	za 10 godina	%
		m ³			m ³			m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	F trupci	923	92	1	7.809	781	5	8.732	4
2	PT I. klase	17.776	1.778	22	11.209	1.121	7	28.985	12
3	PT II. klase	18.057	1.806	23	16.615	1.662	11	34.672	15
4	PT III. klase	4.378	438	6	17.698	1.770	11	22.077	9
5	Trupci	41.134	4.113	52	53.332	5.333	35	94.466	40
6	Šipovi	990	99	1	0	0	0	990	0
7	TT stubovi	7.151	715	9	0	0	0	7.151	3
8	Obla građa	9.660	966	12	0	0	0	9.660	4
9	Sitno teh.drvo	810	81	1	0	0	0	810	0
10	Ostala oblo.	18.611	1.861	23	0	0	0	18.611	8
11	Ukupno oblovina	59.745	5.975	75	53.332	5.333	35	113.077	48
12	Celulozno drvo	6.326	633	8	30.532	3.053	20	36.858	16
13	Ogrijev I+II	123	12	0	29.900	2.990	19	30.023	13
14	Ogrijev III	207	21	0	23.373	2.337	15	23.580	10
15	Prostorno drvo	6.656	666	8	83.804	8.380	54	90.460	39
16	Neto sortiment	66.401	6.640	84	137.136	13.714	89	203.537	87
17	Otpadak	12.966	1.297	16	17.266	1.727	11	30.232	13
18	Ukupno	79.367	7.937	100	154.402	15.440	100	233.769	100

7.3. Plan šumskouzgojnih radova

Plan šumsko-uzgojnih radova u gospodarenju šumama i šumskim zemljištima, rezultanta je stanja šuma, ekološko-proizvodnih potencijala ŠGP-a, utvrđenih proizvodno-tehničkih ciljeva, utvrđenih sistema gospodarenja i realnih ekonomskih mogućnosti subjekta gospodarenja za realizaciju utvrđenog plana. Plan uzgajanja šuma u okviru ŠGO se bavi pitanjima osnivanja, njegom i podmlađivanjem šumskih sastojina s ciljem optimalnog i trajnog ispunjenja gospodarskih i općekorisnih funkcija šuma.

Potrebno je utvrditi metode kojima je moguće u najkraćem roku, uz što manje troškove i očuvanje proizvodne sposobnosti zemljišta osnovati, podići te oblikovati šumsku sastojinu koja će optimalno i trajno zadovoljiti gospodarske i općekorisne funkcije.

Da bi šumsko – uzgojne radove u okviru uređivanja šuma mogli precizirati i kontrolirati njihovo izvršenje, shodno postavljenim tehničkim ciljevima gazdinskih klasa i primjenjenim sistemima sječa razvrstani su u: pošumljavanje, kompletiranje prirodnog podmlatka, popunjavanje šumskih zasada, njega mladika, njega guštika, priprema zemljišta za prirodnu obnovu. U narednoj tabeli dat je prikaz šumskouzgojnih radova po širim kategorijama šuma.

Tabela 6. Plan šumskouzgojnih po vrsti i obimu za desetogodišnji uređajni period

Šira kategorija šuma	Površina (ha)	Pov. za poš. (ha)	Pov. za pop. (ha)	Ukupno za poš. (ha)	Pov. za prip. ter. za poš. (ha)	Pov. za prip. ter. za pr. po d. (ha)	Pov. za njegu do 2 g. (ha)	Pov. za njegu nakon 2 god. (ha)	Pov. za njegu kul. bez pdm (ha)	Ukupan broj sadnica (kom)
1000 bez ogr.	4985,0	64,02	10,04	74,06	38,41	41,54	128,05	64,02	0,00	185149
1000 I i II	255,54	1,60	0,25	1,84	0,96	2,13	3,19	1,60	0,00	4607
1000 III i IV	317,07	3,30	0,62	3,93	1,98	2,64	6,61	3,30	0,00	9814
ukupno 1000	5557,6	68,92	10,90	79,83	41,35	46,31	137,85	68,92	0,00	199569
3000 bez ogr.	14,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,27	0
3000 I i II	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,33	0
3000 III i IV	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
uk. 3000 bez pdm	14,6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,6	0
4000 bez ogr.	1917,8	87,17	8,72	95,89	52,30	0,00	174,35	87,17	0,00	239726
4000 I i II	30,61	1,39	0,14	1,53	0,83	0,00	2,78	1,39	0,00	3826
4000 III i IV	20,10	0,91	0,09	1,01	0,55	0,00	1,83	0,91	0,00	2513
ukupno 4000	1968,5	89,48	8,95	98,43	53,69	0,00	178,96	89,48	0,00	246065
6000 bez ogr.	14,05	2,81	0,56	3,37	1,69	0,00	5,62	2,81	0,00	8430
6000 I i II	1,18	0,24	0,05	0,28	0,14	0,00	0,47	0,24	0,00	708
6000 III i IV	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
ukupno 6000	15,23	3,05	0,61	3,65	3,65	0,00	6,09	3,05	0,00	9138
Ukupno	7556,0	161,45	20,46	181,90	98,69	46,31	322,89	161,45	14,60	454772

Tabela 7. Ukupni troškovi šumsko-uzgojnih radova

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost (KM)
Pošumljavanje i njega u VŠPO bez ograničenja u gospodarenju	387681,70
Pošumljavanje i njega u VŠPO za I i II VZZ	10036,75
Pošumljavanje i njega u VŠPO za III VZZ	20587,94
Troškovi pošumljavanja i njege u ŠK 1000	418306,40
Njega kultura bez procijenjene drvene mase bez ogr. u gosp.	8562,00
Njega kultura bez procijenjene drvene mase za I i II VZZ	198,00
Njega kultura bez procijenjene drvene mase za III i IV VZZ	0,00
Troškovi njege kultura	8760,00
Pošumljavanje i njega u izdanačkim šumama bez ograničenja u gospodarenju	506843,53
Pošumljavanje i njega u izdanačkim šumama I i II VZZ	8100,48
Pošumljavanje i njega u izdanačkim šumama III VZZ	5319,58
Troškovi pošumljavanja i njege u izdanačkim šumama	520263,59
Pošumljavanje i njega na goletima bez ograničenja u gospodarenju	16383,11
Pošumljavanje i njega na goletima I i II VZZ	1418,36
Pošumljavanje i njega na goletima III VZZ	0,00
Troškovi pošumljavanja i njege na goletima	17801,47
Nabavka neophodnih sredstava za rad	167500
Ukupno šumskouzgojni radovi za naredni uredajni period (10 godina)	1132631,46
Prosječno godišnje šumskouzgojni radovi	113263,15

7.4. Plan zaštite šuma

Plan zaštite šuma u okviru šumskogospodarske osnove izrađuje se za šumskogospodarsko područje kao cjelinu. Uređen je na osnovu dosadašnje Zakonske legislative, Metodologije izrade šumsko-privrednih osnova za šume u društvenoj svojini i Pravilnikom o elementima za izradu šumskogospodarskih osnova.

Plan zaštite šuma šumskogospodarskog područja prema pomenutoj metodologiji sadrži:

- preventivne mjere radi suzbijanja štetnih insekata, kao i radi smanjivanja šteta od divljači i glodara,
- preventivne mjere radi suzbijanja bolesti drveća,
- organizacione probleme protupožarne službe, njeno opremanje, podizanje osmatračnica, podizanje protupožarnih prosjeka i dr.,
- regulisanje paše u šumama ako se to ne može izbjeći,
- čuvarsku službu,
- eventualne mjere radi suzbijanja šteta koje čini čovjek uzurpiranjem zemljišta, bespravnim prisvajanjem stabala, njihovim oštećivanjem i dr.

Plan zaštite šuma šumskogospodarskog područja sastoji se iz dva dijela i to:

- Općeg dijela u kojem se daje kratak opis pojedinih štetočina, uzročnika bolesti i ostalih štetnih faktora koji negativno utječu na šumske ekosisteme i mogu se pojaviti u sadašnjim ili izmijenjenim uslovima klime i okruženja.
- Posebnog (specijalnog) dijela, u kojem se preporučuju mjere zaštite pojedinih gospodarskih vrsta drveća u sklopu kategorija šuma, od faktora navedenih u općem dijelu, ukoliko se utvrdi da su štete takvog obima, da su potrebne intenzivnije preventivne ili eventualno hitne represivne mjere zaštite u sprečavanju njihovog daljeg razvoja i saniranju posljedica koje su izazvale u šumama i na šumskim zemljištima.

7.5. Plan zaštite biodiverziteta

U svim planovima ove osnove osvrnuli smo se na mjere za očuvanje biodiverziteta koji respektivno predviđaju zaštitne i druge mjere zabrane sječe ugroženog drveća i grmlja (čl. 36 ZOŠ-a) i korištenja ugroženih biljnih vrsta u planu korištenja sekundarnih šumskih proizvoda (čl. 12 Pravilnika o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda) zaštiti hidropotencijala i šumskog zemljišta prilikom procesa iskorištavanja šuma, pravilnom izboru vrsta drveća, racionalnom planiranju količine i dinamike sječa i adekvatnoj primjeni tehnologije u iskorištavanju šuma.

Od međunarodnih konferencija za očuvanje prirode i životne okoline pod pokroviteljstvom UN-a koje su održavane u više navrata, diljem planete zemlje, svakako da je najznačajnija konferencija koja je održana u junu mjesecu 1992. u Rio de Janeirou pod nazivom "UN konferencija o okolini i razvoju" (UNCED- UN Conference on Environment and Development) ili tzv. "Zemaljski samit" (Earth Summit). Na ovoj konferenciji doneseni su sljedeći, za šumarstvo veoma važni dokumenti:

- Agenda 21: za šumarstvo važna iz razloga što je Poglavlje 11 posvećeno sprečavanju krčenja šuma,
- Konvencija o biološkoj raznolikosti- biodiverzitetu (Convention on Biological Diversity) BiH pristupila 26.8.2002. godine, ratificirana 4.10.2002. godine,
- Šumarski principi (Forest Principles), za šumarstvo su značajni zbog globalnog koncenzusa za upravljanje, očuvanje i održivi razvoj svih tipova šuma.

Konvencija o biodiverzitetu i akcijski plan "Agenda 21" značajne su za šumarstvo kao najvažnija komponenta ekosistema. "Agenda 21"- Akcijski program UN za 21 stoljeće za postizanje potrajnog razvoja (Programme of Action for Sustainable Development) globalni je akcijski program za postizanje društveno, ekonomsko i ekološko potrajnog razvoja gdje spada:

- borba protiv degradacije šuma
- gospodarenje osjetljivim ekosistemima
- održavanje biološke raznolikosti – „biodiverziteta”

7.6. Plan investicija

Za realizaciju planova ŠGO potrebno je obezbijediti finansijska sredstva za biološku obnovu šuma kao i za tehničko opremanje, te ostala ulaganja investicijskog karaktera koja se prema čl. 58 važećeg Pravilnika o elementima ŠGO utvrđuju za šumskogospodarsko područje kao sumar potrebnih ulaganja za realizaciju planova ŠGO i sadržava:

- plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih putova,
- plan izgradnje ostalih objekata potrebnih za gospodarenje šumama,
- plan nabavki mehanizacije i druge opreme investicijskog karaktera,
- plan ostalih investicijskih ulaganja.

Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih kamionskih puteva

Da bi se proizvodnja u šumarstvu mogla odvijati na širokom prostoru, sa dosta velikim uplivom raznih interesa, koji su često ne samo u ovisnosti jedan od drugoga nego su i u suprotnosti potrebno je pri rješavanju otvorenosti područja voditi računa da se oni što je moguće pravilnije usklade. Da bi se ovo moglo postići potrebno je da se u ovo rješavanje uključe svi mjerodavni subjekti društva koji će taj prostor koristiti i nužno bi bilo obezbijediti sljedeće:

- trajno korištenje prostora,
- usklađenost svih interesa u korištenju istog,
- učešće svih zainteresiranih korisnika prostora u obezbjeđenju investicija
- zaštitu prostora kao cjeline,
- korištenje do sada neiskorištenih resursa područja.

Od stepena otvorenosti područja, ovisi uspješna realizacija provođenja planova ŠGO, te se za naredno uređajno razdoblje planira izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih putova. Pored važnosti koju putna mreža ima u gospodarenju šumama tu je i navedena socijalna funkcija, jer putovi pored otvaranja šuma i šumskih tala povezuju mnoga seoska naselja i uključuju ih u globalnu mrežu saobraćajnica. zemljišta povezuju mnoga seoska naselja i uključuju ih u globalnu mrežu saobraćajnica.

Plan izgradnje ostalih objekata

Obzirom na prioritete ulaganja u izvršenje planova osnove po drugim investicijskim ulaganjima sadašnje stanje gospodarskih objekata zadovoljava, te se za naredno uređajno razdoblje ne planiraju sredstva za gradnju novih objekata iz sredstava biološke obnove šuma.

Plan nabavke opreme i mehanizacije

U okviru pojedinih planova gospodarenja predviđena je nabavka opreme i mehanizacije, te ostvarenja investicionog karaktera biološke reprodukcije.

9. MARKETING PLAN

Prije ugovaranja prodaje drvnih sortimenata i pružanja raznih usluga JP ŠPD Zeničko – dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići donosi cjenovnik o prodaji roba i usluga po unaprijed definisanoj proceduri. Definisana procedura do sada je bila, da na osnovu praćenja kretanja cijena istih i proizvoda i usluga na Zeničko – dobojskom tržištu služba za komercijalne poslove pripremi prijedlog cjenovnika Uprave ŠPD – a. Nakon toga Uprava ŠPD – a, dostavlja prijedlog cjenovnika o prodaji roba i usluga Nadzornom odboru preduzeća.

Usvajanjem cjenovnika o prodaji roba i usluga sa strane Nadzornog Odbora preduzeća, isti predstavlja minimalne cijene roba i usluga kod ugovaranja sa trećim licima ili za formiranje cijena prilikom licitacije proizvoda i usluga. Kroz usvojeni cjenovnik, su pored minimalnih cijena utvrđeni i ostali uslovi prodaje, tako npr. prodaja trupaca vrši se isključivo uz avansno plaćanje, ostali sortimenti (ogrijev i celuloza) se također prodaju uz avansno plaćanje ili uz odgođeno plaćanje do 30 dana uz dostavu garancije banke.

Pored cjenovnika o prodaji roba i usluga u JP ŠPD Zeničko – dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići se utvrđuje količina trupaca koja se može ugovoriti za prodaju određenom kupcu prema predhodno utvrđenim kriterijima o raspodjeli količine.

Osnovni proizvod ŠPD – a su drveni sortimenti svih vrsta drveća za koje nije potrebna posebna reklama. Prodaja šumskih drvnih sortimenata iz državnih šuma se vrše na sljedeće načine: sukcesivnom isporukom, licitacijom i u maloprodaji za potrebe ruralnog stanovništva.

Prodaja drvnih sortimenata putem licitacije vrši se tako što se prethodno objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na teritoriji FBiH, zatim na web stranici i na oglasnoj ploči ŠPD – a. Procedura se provodi na sljedeće načine: predprodaja, naknadna prodaja, prodaja visoko vrijednih sortimenata.

Pored drvnih sortimenata, ŠPD Zeničko – dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići ima 4 rasadnika koja su u sklopu šumarija i koja nude tržištu sadnice šumskih i ukrasnih vrsta drveća i grmlja. Na području ŠGP „Natron – Usorsko – Ukrinsko“ nalazi se Rasadnik „Tešanj“.

10. EKONOMSKO – FINANCIJSKA ANALIZA ZA ŠGP

Ekonomsko finansijska analiza gospodarenja šumama ima za cilj utvrđivanje mogućnosti realizacije planova predviđenih osnovom i iskazivanje finansijskih efekata provođenja osnove kao cjeline. Pravilnikom o elementima za izradu ŠGO je definisano kao obavezni sadržaj ekonomsko finansijska analiza, mada je ona u svojoj suštini projekcija, odnosno finansijski plan i sublimacija finansijskog pokrića troškova realizacije predviđenih planova finansijskim sredstvima, ostvarenih od planiranih prihoda. Svaka ocjena realnosti planova je u potpunosti ovisna od realnosti ekonomsko finansijskog plana, tako da su iskazani pokazatelji zadatih ciljeva osnove okvir u kome bi se trebali realizatori kretati, ali i obaveza iz koje se ne bi smjelo odstupati u realizaciji.

Analiza sadrži sljedeće elemente:

- Formiranje ukupnog prihoda
- Poslovni rashodi po kategorijama
- Investiciona ulaganja
- Finansiranje
- Bilans poslovanja

Iskazani rezultati su dobiveni na osnovu:

- novog snimljenog i obrađenog, analiziranog stanja šuma na ovom području,
- proizvodno poslovnih aktivnosti iz prethodnog uređajnog perioda a posebno ostvarenih u 2017-toj god. od strane realizatora prethodne osnove,
- realnih ekonomskih uslova i kretanja tržišnih elemenata šumskih proizvoda.

Planom investicija koji je pripremljen na temelju svih planova ove osnove su predviđene svrhe i sredstva koja će se izdvojiti kao investiciona ulaganja radi stvaranja preduslova za izvršenje planova u gospodarenju šumama ŠGP „Natron-usorsko-ukrinsko“ za naredni uređajni period (2018.god.-2027. god.).

Tabela 8. Plan investicijskih ulaganja

Rekapitulacija planiranih investicijskih ulaganja	Ukupno za 10 god.	Prosječno godišnje
Izgradnja puteva	1.212.000,00	121.200,00
Šumskouzgojni radovi	1.132.631,46	113.263,15
Zaštita šuma	158.000,00	15.800,00
Iskorištavanje šuma	240.000,00	24.000,00
Priprema proizvodnje	115.000,00	11.500,00
Građenje i transport	180.000,00	18.000,00
Troškovi deminiranja	1.000.000,00	100.000,00
Ukupno:	4.037.631,46	403.763,15

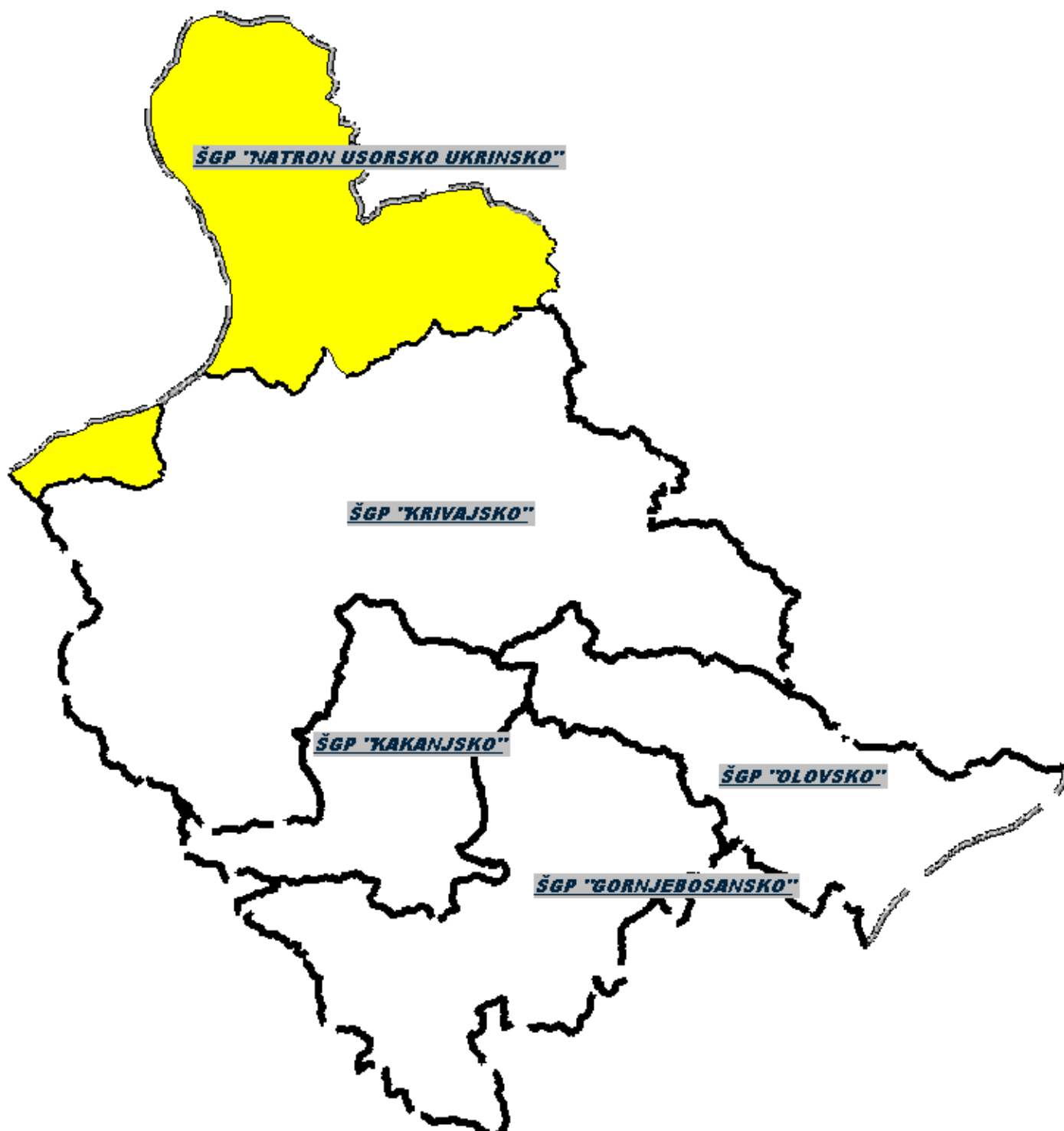
Upotrebom planiranih prihoda i rashoda se može procijeniti očekivani finansijski rezultat.

- Ukupni godišnji prihod 2.006.888,00 KM
- Ukupni godišnji rashod 1.892.502,00 KM
- Razlika–Dobit/Gubitak 114.386,00 KM
- Porez na dobit (11%) 12.582,00 KM
- **Čista dobit 101.804,00 KM.**

Očekivana dobit se može promjeniti što uveliko zavisi od realizatora osnove ŠGP-Ze-Do šuma, kao i uslova – poslovnog ambijenta u toku uređajnog perioda (primjene ŠGO).

MAPA PODRUČJA

Slika 1. Skica JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići

Slika 2. Skica gospodarskih jedinica ŠGP „Natron – Usorsko – Ukrinsko”

